
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לסיעוד המשפחה - 91909

תאריך עדכון אחרון 08-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 1

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: סיעוד - "קפלן"

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): שיק שלומית MEd RN

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: shlomitshi@clalit.org.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:
גב שלומית שיק

תאור כללי של הקורס:
א.הקורס יעסוק במושגי יסוד בסייעוד משפחות, במודלים בסיסיים להתערבות סיעודית במשפחה.
ב.יוצגו תיאוריות נבחרות, כגון: תיאורית המערכות הכללית והמשפחתית, התיאוריה המבנית תפקודית, בהלימה לשלבי ההתפתחות הנורמטיבית של המשפחה המודרנית במאה ה-21.

מטרות הקורס:
א.הקניית מושגי יסוד ומודלים בסייעוד משפחות
ב.ביסוס גישה כוללת ואמפאטית כלפי משפחות

תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
א.להסביר מושגים בסיסיים בסייעוד משפחות
ב.לציין תהליכים נורמטיביים אישיים, בין אישיים וחברתיים במשפחות
ג.לציין משאבים אישיים וחברתיים התומכים בהתפתחות המשפחה
ד.לנתח מצבים משפחתיים על פי מסגרת תיאורטית נבחרת

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, דיונים , תרגילים, לימוד עצמי.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
מבוא, הגישה ההתפתחותית, תיאורית המערכות הכללית, תיאורית המערכות המשפחתית, התיאוריה המבנית-תפקודית, עקרונות המיפוי וראיון משפחה .

חומר חובה לקריאה:
Berman, A. & Snyder, S. (2011). Kozier & Erb's Fundamentals of Nursing: Concepts, process and practice (9th ed.). London, UK; Pearson Prentice Hall pp 470-482 -Promoting family health

-Hinkle J.L. & Cheever K.H. (2014). Brunner & Suddarth's Textbook of Medical

חומר לקריאה נוספת:

* Wright, L.M., & Leahey, M. (2005). *Nurses and families: A guide to family assessment and intervention*. Philadelphia: F.A Davis.

* Fridman, M.M. (1998). *Family nursing: Research, theory & practice*. Stamford, Connecticut; Appleton & Lange.

רשימת קריאה לפי נושאי הקורס

- א. המערכת המשפחתית לאורם של תהליכים חברתיים ותרבותיים
1. אמדור, מ. (2005). שינויים במשפחה היהודית בישראל. כיוונים חדשים, 12: 135-143.
 2. הררי, ד. (2005). מיתוסים מהפכות וגידול ילדים. הד החינוך 80 (4), 30-35.
 3. חאג' יחיא מ. (1994). המשפחה הערבית בישראל: ערכיה התרבותיים וזיקתם לעבודה הסוציאלית. חברה ורווחה. י"ד 3/4, 249-264.
 4. פרס י. וכץ ר. (1991). "המשפחה בישראל: שינוי והמשכיות" בתוך שמגר הנדלמן ל. ובר יוסף ר. (עורכות) משפחות בישראל. הוצאת אקדמון. האוניברסיטה העברית בירושלים. עמ' 9-32.
 5. בר יוסף ר. (1996). סוציולוגיה של המשפחה לאור שינויים חברתיים וחידושים ביו-טכנולוגיים. מגמות ל"ח (1), 5-29.
 6. קליינברג, א. (עורך). (2004). על אהבת אם ועל מורא אב: מבט אחר על המשפחה. ירושלים: כתר. קליינברג א., עצמינו ובשרינו, 7-15.
- ב. מבנה המשפחה כמערכת - מושגי יסוד
1. יהב ר. (1994). הילד נושא הסימפטום כמשמר התא המשפחתי - סקירת ספרות. חברה ורווחה י"ד 3/4 עמ' 313-328.
 2. מינושין ס. (1982). משפחות ותרפיה משפחתית. הוצאת רשפים. פרקים 3 "מודל משפחה", (עמ' 52-70) ו-5 "מסקנות טיפוליות של גישה מבנית", (עמ' 92-112).
 3. ברגמן ז. וכהן א. (1994). המשפחה - מסע אל עמק השווה. הוצאת עם עובד. פרק 3 "שותפות ומדרג במשפחה" (עמ' 64-102).
- ג. תקשורת ויחסים במשפחה
1. ברגמן ז. וכהן א. (1994). המשפחה - מסע אל עמק השווה. הוצאת עם עובד. פרק 6, "תקשורת וסודות במשפחה", 154-177; פרק 7, "חילוקי דעות, מריבות ומאבקי כוח", 178-200.
- ד. עץ המשפחה - כלי להערכת תפקוד המשפחה
1. Hartman A. (1978) *Diagrammatic Assessment of Family Relationships*. Social Casework. October 1978. pp. 465-476. (ינוגרם'ג - 472-476 'עמ רק לקרוא).
 2. Foster, M. A., Jurkovie, G. J., Ferdinand, L. G., & Meadows, L. A. (2002). *The*

impact of the Genogram on couples: A manualized approach.
The Family Journal: Counseling and Therapy for Couples and Families, 10 (1),
34-40.

ה. התפתחות המשפחה במעגל החיים

1. מזור א. (1988). "התפתחות המשפחה כמערכת חברתית במעגל החיים". בתוך ברגר ר. (עורכת) הנחיית קבוצת הורים. הוצאת אוניברסיטת ת"א אלכ"ה, 16-33.
2. איילון ע. (1983). איזון עדין. התמודדות במצבי לחץ במשפחה. ספרית הפועלים.
3. איילון ע. (1999). ילדים וגירושין - תגובת שרשרת. חיפה: קרד.
4. בר-גל ד. וסוסקולני ו. (1987) חולי כשלבי משבר בחיי המשפחה. חברה ורווחה א (3) עמ' 227-238.
5. ברגמן ז. וכהן א. (1994). המשפחה - מסע אל עמק השווה. הוצאת עם עובד.
6. ברגר ר. (1994). משפחות חורגות: טיפולוגיה רב ממדית. חברה ורווחה י"ד 3/4 עמ' 265-278.
7. דאלוס ר. ודרייפר ר. (2004). מבוא לטיפול משפחתי, תיאוריה ושיטות עבודה מערכתיות. הוצאת "אח" בע"מ.
8. היילי ג'. (1982). בעיות במשפחה. ספריית הפועלים.
9. הנדריקס ה. (1992). לבסוף מוצאים אהבה - מדריך לזוגות. אחיאסף.
10. כהן א. (1995). תחושת רווחה - אבות ואמהות גרושים המגדלים את ילדיהם בעצמם. חברה ורווחה ט"ו (4) 379-398.
11. כץ ר. ופרס י. (1996). מגמות הגירושין בישראל והשלכותיהן לטיפול משפחתי. חברה ורווחה ט"ז (4) עמ' 483-502.
12. ליבליך ע. (2003). סדר נשים, סיפורי נשים במשפחה החדשה בישראל. שוקן.
13. מינושין ס. (1982). משפחות ותרפיה משפחתית. הוצאת רשפים.
14. מינושין ס. (1984). קלידוסקופ משפחתי. ספרית הפועלים.
15. מלאך-פיינס א. (2002). התאהבות - איך אנו בוחרים במי להתאהב. מודן הוצאה לאור.
16. מעוזב, רבין, ס., כץ, ח. ומטלון, א. (2004). החולה, הרופא ומה שביניהם: הגישה הביניאישית ברפואה. תל אביב: הוצאת רמות - אוניברסיטת ת"א.
17. נבון ש., פייגין ר., דרורי מ. (2001). סלילת דרך - התמודדות משפחתית עם מחלה ונכות, מודלים טיפוליים. הוצאת "רמות", אוניברסיטה ת"א.
18. נפיר א. וויטאקר ק. (1985). משפחה במבחן. ספרית הפועלים.
19. סאטיר ו. (1975). המשפחה המודרנית: לחיות יחד. ספרית הפועלים.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 100 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הערה: קיים קובץ מאמרים עדכניים במחשב הספרייה בבי"ס.

הנחיות לכתיבת העבודה ותכנית השיעורים ינתנו בתחילת הקורס.

מרכיבי הציון:

העבודה המסכמת בכתב מהווה 100% מהציון, 60 ציון עובר. אין מועד ב'.
(הקריטריונים לציון בדף הנחיות העבודה)

דרישות הקורס:

1. קריאת חובה מוארת .

2. נוכחות חובה.

2. הגשת *עבודה מסכמת לא יאוחר מיום: 23.1.2015.

יתקבלו עבודות רק מסטודנטים שהפגינו נוכחות מלאה בשיעורים!